

Хаққулободлик тадбиркорнинг фожиаси, ёхуд адолат излаб.

2013 йил 4-апрел куни соат 9-00 лар атрофида Хаққулобод шаҳри Дехкон бозори рупарасида одамлар хар томондан келиб, томошага туплана бошлади.

Хаққулобод шаҳри марказида гузал ажойиб архитектура намунаси булмиш шу кунда битган бино бузилармиш деб, кучани бозор томонида томошага шай оломон. Бино олдида туман прокурори Б.Юлдашев, ҳоким А.Султонов ва уларнинг уртакчиси булмиш ҳоким биринчи мовуни В.Нуралиев ва милиция ходимлари бузишга шай туришибди. Бинони икки йилдан ортик вақтда ун йил тадбиркорлик билан шугулланиб, турт оиласи билан бунёд этган Хожиевлар оиласи канчалар эътироз билдирмасин бу тадбиркорларни гапни хам қонунни хам бу уч “баходир” писанд қилмай, ҳоким А.Султонов (мутахисислиги архитектур) ката лом билан бинонинг деворини бузишга киришди. У кизариб, бузариб бинони биронта гиштини кучира олмади. Хуроз олиб келинглр деб бақирди! Югурдақлар хуроз топиб келишди ва уни девор тагига суйиб ирим-сирим ва қуръондан сура уқиди. Шу тарика камхоз ишчилари техника билан бузишга киришдилар. Томошабинлар юзида хайрат билан ачиниш хис туйғуси вужудга келиб қонунбузар раҳбарларга қараб турар эди. Бу фоживий можоро қандай пайдо булди?

1995-йилда «Манший хизмат уйи» биносини тадбиркор Аҳмедова Мавлуда ким ошди савдосида сотиб олиб Давлат ордери № 2975 билан хусусийлаштирган. Бу бино 1957-йилда хом гиштдан қурилган булиб факат 2008-йилгача ижарага берилиб даромад қилиб келган. «Мавлудабону» хусусий кичик қорхонаси икки қаватли «Манший хизмат уйи» қурилиши собиқ Норин туман ҳокими У.Эргашев 2009-йилда 102-сонли қарори билан тасдиқлаган эди.

Ўзбекистон Республикаси “Ер Кодекси” нинг 6 моддасига асосан Норин туман ҳокими Ў.Эргашев 2009 йил 30 март куни №102 сонли қарор чиқарди ва “Ер Кодекси” нинг 20 моддасига асосан доимий фойдаланиш ҳуқуқи билан 125 кв/метр ер майдони берилишини тайинлаган.

Ушбу 102 сонли қарорга асосланиб Ўзбекистон Республикаси Шаҳарсозлик, уй жой қурилиш “Кодекс” ларига амал қилиб расмий ҳужжатлар вилоят архитектураси қамқовлигида Ўзбекистон Республикаси

А.Султонов

“УзШахарсозлик ЛИТИ” ДУК ижобий хулосаларини олиб лойиха, экспертиза хулосаси №43, Давлат экология экспертиза хулосаси № Н07-05/14 АПЗ, атрофга мухитга ўтказилидиган таъсир баёнати ва бошқа талаб қилинадиган шартномалар ва лойихалар тайёрланди, туман хокимлигига, вилоят ҳамда туман архитектура ва қурилиш идораларига ушбу ҳужжатлар билан асосланди. Афсус! Узшахарсозлик ЛИТИ ДУК мамлакатимизда ҳақ-ҳуқуқ эга бўлсада, бизни Норин туманида ҳеч қандай ҳуқуқ ва мажбуриятга эга эмас экан.

2010 йил 17 мартда уларнинг ҳужжатларга асосланиб Норин туман бош меъмори А.Рахимов ёрдамчиси Б.Имомов ҳамда вилоят архитектура бош бошқармасидан А.Мустановлар иштирокида танланган ер майдони чегараларининг лойиха схемада аниқ кўрсатилган объектни жойлашуви белгиланиб қурилиш бошлашимга руҳсат беришган эди деди М.Ахмедова.

Замонавий бинони марказда бўлганлиги сабабли туман хокимлиги бинони тез қуриб битиришимни талаб қилишди. Қурилиш жараёнида туман бош меъмори А.Муҳиддинов 2011 йил кўп мартаба оғзаки ва ёзма равишда туман хокимлиги томонидан оғохлантириш хатлари орқали бинони тез битириб фойдаланишга топширишимизни талаб қилди деди М.Ҳожиева.

Шундан сўнг бинони битириш учун сармояни йўқлиги туфайли «Мавлудабону» хусусий кичик корхонасини тадбиркор М.Ҳожиевага бериб юбордим деди М.Ахмедова. М.Ҳожиеванинг изоҳида:

Бинобарин икки йил мобайнида замонавий икки қаватдан иборат бўлган “Маиший хизмат уйи” қурилиш бино барпо этган бўлсақда, қурилиш биткунга қадар мансабдор мутасадди раҳбарлар томонидан ҳеч қандай монелик билдирилмади.

Бирдан туман хокими биринчи ўринбосари В.Нуралиев манфаатдор бўлиш илинжида 28.07.2012 йил № 2/198 сонли оғохлантириш хатини М.Ҳожиева орқали бизга жўнатиб, Ҳаққулобод шаҳар Ўзбекистон кўчасида Х/К миз томонидан қуриляётган “Маиший хизмат уйи” биносини вилоят Архитектура ва қурилиш бош бошқармасининг 26.03.2012 йил № 01/03-258 сонли хулосага асосан объектни бузиш таклифи берилганлигини маълум қилди. Мен бу ҳақида туман мансабдор мутасадди раҳбарлари А.Султонов, В.Нуралиев, Б.Юлдашев ва А.Рахимовларга ушбу № 01/03-258 хулосага изоҳ беришни сўраб мурожаат қилдим, улар эҳшунтириш беришдан бош тортди деди М.Ахмедова.

Ахмедова

Шундан кейин мен Наманган вилояти архитектура ва қурилиш бош бошқармаси бошлиғи А.Дадабоевга бу болаётган ишлардан тушунтириш беришини сураб, нима учун бизни 100 % битган замонавий бино бузилиш таклифи берилганлигини айтиб барча ҳужжатларни тақдим этим.

А.Дадабоев англашилмовчилик юз берганини бинони тўлиқ бузиш эмас, битган бинони балконини бузиб ташлаш учун берилган № 01/03-258 сонли хулоса эканлигини тушунтириб, қўшимча қуриб олинган балконни бузиб ташлаб, бино қурилишини охирига етказиб, 2012 йил 1 сентябргача битказишимга рухсат бериб, Ўзбекистон Республикаси Давлат Архитектура Қурилиш қўмитаси "Узшахарсозлик ЛИТИ" ДУК дан бош режа (ПДП) га биз томондан қурилаётган бино ҳар қандай ҳолатда ҳам халал бермаслигини тўғрисида туман ҳокими А.Султонов ва вилоят архитектори А.Дадабоевлар номига 10.09.2012 йил № 1-10/2316 сонли 2007 йилда ишлаб чиқарилган бош режага (ПДП) биз томондан қуриб битказилаётган "Маиший хизмат уйи" биноси туширилгани ҳақида маълумот тақдим этдим.

Шундан кейин туман ҳокими биринчи ўринбосари В.Нуралиев бизни тадбиркорлик субъекти шахарсозлик фаолиятимизга тайзик ўтказишни бошлади. 04.10.2012 йил туман ҳокими А.Султоновнинг томонидан 586-сонли қарор чиқариб, ҳеч қандай моддий ва маънавий зарар тўланмайди, ўз хохшинг билан бузишимиз кераглигини, бу бино ноқонуний қурилган деб, қарордан бир нусха тақдим этди. Сўнгра бино бузиб олиш учун туман ҳокими томонидан судга даъво ариза берилганлиги тўғрисида огоҳлантириб ўз хохшинг билан бузасанлар деб дўқ пўписа қилди !

Мазкур № 2430 сонли иш Наманган вилояти хўжалик суди кўриб чиқиб, 2013 йил 13 март куни суд раиси Т.Маматожиёв (икки қаватли маиший хизмат уйи)ни бузиш тўғрисида қарор чиқарди. Судья Т.Маматожиёв ҳужжатларни урганмай ҳоким А.Султонов, В.Нуралиевларни прокурор Б.Юлдашев гапи билан тадбиркор манфаати ва ҳукумат қарорларини менсимай қарор қабул қилганлиги шундоқ ҳам равшан.

Суднинг юқоридаги қароридан бир томонлама кўрилганлиги туфайли норози бўлиб, шу хўжалик судига апелляция тартибда шикоят киритган эдик. Бироқ 2013 йил 4 апрел куни соат 09:00 лар чамасида (хўжалик судининг ҳал қилув қарори кучга киришига 9 кун вақт борлигида) туман раҳбарлари ҳоким А.Султонов, прокурор Б.Юлдашев, ҳоким мовини В.Нуралиев, архитектор Д.Қўймонсаров билан биргаликда туман коммунал хизмат ва бошқа ташкилот вакиллари келишиб, иморатни ўзбошимчалик билан бузишни бошлаб, бош Қомусимиз Ўзбекистон

Ахмедов

Республикасининг Конституциясида курсатилган ҳар бир фуқаронинг судга ариза ва шикоят билан муурожаат қилиш ҳуқуқи кафолатланиши, суднинг ҳал қилув қарорини мажбурий ижроси эса суднинг қарори қонуний қучга қирган вақтдан сўнг ихтиёрий ҳолатда вақиллари бақарилиши акс ҳолда суд ижрочилари томонидан мажбуран ижро этилиши белгиланган бўлсада, туманимизнинг рақбарлари бизнинг мақкур Конституциявий ҳуқуқларимизни пой-мол қилишиб, қонун ҳужжатлари талабларини менсимасдан ўз бошимчалиқ билан иморатимизни бузиб юборишган.

Хаттоқи уларга биз ўзимиз ихтиёрий бузиб олишимизга руқсат беришлиқларини, улар бинони бузаётган вақтда қурилиш материаллари ёроқсиз ҳолатга қелиб қолаётганлиқини, биз ўзимиз бузиб олсақ қурилиш материалларни эҳтиётқорлиқ билан олишимиз мумкинлиқини, ушбу ҳашаматли иморатга жуда қатта миқдорда маблаг сарфлаганимизни айтсақ ҳам бизни эшитишни умуман хоқламади. Ақир Ўзбекистон Республикаси Уй жой кодексининг 30-31-моддаларида қўрсатилган талаблар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вақирлар Мақамасининг 2006 йил 26 майдаги 97-сонли қарори билан тақдиқланган “Давлат ва жамоат эҳтиёқлари учун ер участкаларини олиб қуйиш муносабати билан фуқароларга ва юридик шахсларга етказилган зарарни қоплаш тартиби тўғрисидаги Низом” талаблари асосида бузиш қерақини тушутирсак ҳам тушунишмади. Нима учун туман проқрори тақбирқорни ҳуқуқини ҳимоя қилмади? Бунга жавоб А.Султонов ва В.Нуралиевлар билан қелишиб олган булса қерақ.

Вақоланқи Ўзбекистон Республикаси Уй жой кодексининг 29-моддасида “Ер участкалари давлат ёқи жамоат эҳтиёқлари учун олиб қуйиши муносабати билан етказилган зарарини юридик шахсларга қоплаш” Юридик шахсга мулк ҳуқуқи асосида тегишли бўлган уй, бошқа иморатлар, инишоатлар, дов дарақтлар жойлашган ер участкаси олиб қуйилган ҳолда унга аввалқисига тенг қийматли мол-мулк берилади ва етказилган бошқа зарарлар ўрни қопланади ёқуд давлат ёқи жамоат эҳтиёқлари учун ер участкаси олиб қуйилиши оқибатида етказилган зарар тўлалиқча қопланади. Деб қўрсатилган.

30-моддасида “Бузилиши лозим бўлган уйлар, иморатлар ва инишоатларининг қўчирилиши” Фуқаролар ва юридик шахсларнинг хоқшига қўра уларга мулк ҳуқуқи асосида тегишли бўлган бузилиши лозим бўлган уйлар, иморатлар ҳамда инишоатлар қўчирилиши ва янги жойга тикланиши мумкин. Уйлар иморатлар ва инишоатларни қўчириш тартиби Ўзбекистон

А.Султонов

Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади. Деб кўрсатишган.

31-моддасида "Уйлари (квартиралари) бузилгани лозим бўлган фуқаролар ва юридик шахслар учун янги жойда уйлар, иморатлар барпо этиши" Уйлари (квартиралари) бузилгани лозим бўлган фуқаролар ва юридик шахслар учун уларнинг ҳоҳишига кўра янги жойда уйлар, иморатлар барпо этилади ҳамда уларга мулк қилиб бериллади. Бунда бузилаётган уйлар (квартиралар), иморатларнинг қиймати пул билан қонданмайди деб кўрсатишган. Қонунларни суд томонидан ёки ҳокимият томонидан бажарилмай фуқароларнинг конституцион ҳуқуқларини пой-мол қилишган ҳолда ҳокимият томонидан иш юритилса ҳам судлар томонидан ҳам бу ишга етарлича баҳо берилмай менинг ҳуқуқларим пой-мол бўлиб келмоқда.

Ўзбекистон Республикаси ФК нинг 164-моддасида "Мулк ҳуқуқи тушунчаси" Мулк ҳуқуқи шахснинг ўзига қарашли мол мулкга ўз ҳоҳиши билан ва ўз манфаатларини кўзида тутиб эгаллик қилиш, ундан фойдаланиш ва уни тасарруф этиш, бартараф этишни талаб қилиш ҳуқуқидан иборатдур. Мулк ҳуқуқи муқддатсиздир. Деб кўрсатишган.

Шу сабабдан ҳозирда иморатимиз бузиб йўқ бўлиб кетган бўлсада қанча маблағ ва куч сарфлаб хашаматли хонга келтириб туманимиз кўрғига кўрқ қўшиб турган ўз бошимчаллик билан бузиб юборилганига мансабдор мутаассадди раҳбарлар томонидан тўғри ҳуқуқий баҳо берилмади.

~~Ҳозирда мазкур бино ўрнига бир қаватли~~ Туманимиз раҳбарлари бизга нисбатан муштим тўрлик билан ҳуқуқий адолатсизлик қилишиб, баҳонаси икки қаватли "Маиший хизмат уйи" ўрнига намунали уйлар қурилади дейишган эди.

Ваҳоданики ҳозирда 15-20 иш ўрнига эга биномиз биноларимиз ўрнига бир қаватли кичик савдо шахобчаси қуриб битканилди дейди М.Ҳожиёна.

Тўғри қарор: *М. Ҳожиёна* М. Ҳожиёна
Ишга соғди олиш тўғрисида: *Р. Ҳожиёна* Р. Ҳожиёна
М. Ҳожиёна *М. Ҳожиёна*

М. Ҳожиёна